

Pozdravljeni!

Pred začetkom poletja in poletnih počitnic vam v Eurodesk novicah predstavljamo evropsko leto državljanov 2013. Polovica leta že za nami, zato vam predstavljamo, kaj vse se je v okviru leta, predvsem v Sloveniji, že zgodilo in na kakšne načine vse, se boste lahko v aktivnosti evropskega leta do konca leta še vključili.

Ogledate si lahko, kaj vse se v okviru Evropskega leta državljanov dogaja v Sloveniji, kako se lahko do konca leta tudi sami vključite v aktivnosti in razprave, ki potekajo v okviru leta, na kakšen način evropsko državljanstvo spodbujata programa Mladi v akciji in Evropa za državljanje ter konkretne storitve za državljanje in njihove pravice, na voljo pa so seveda tudi viri, kjer lahko tematiko raziščete še malce globlje.

Upamo, da boste v času kislih kumaric, kakšno misel namenili tudi temi evropskega državljanstva in si prebrali izvod novic, ki leži pred vami! :)

Vaš Eurodesk

Evropsko državljanstvo in program Mladi v akciji

Evropsko državljanstvo predstavlja eno od štirih prednostnih nalog programa Mladi v akciji. Mobilnost mladih Evropejcev in sodelovanje na področju mladine v Evropski uniji je namreč osnova programa, ki prek spodbujanja neformalnega učenja mladih povečuje tako spretnosti in kompetence mladih kot tudi njihovo aktivno državljanstvo ter zavest o evropski identiteti.

Program mlade ozavešča, da so tudi evropski državljanji, kar pomeni, da so zavezani tudi sodelovanju v korist obstoja in razvoja evropske skupnosti ter okrepiteve družbene povezanosti v Evropski uniji. Cilj poudarjanja aktivnega evropskega državljanstva je namreč mlade spodbuditi, da bi se bolj zavedali svojih pravic, a tudi odgovornosti za vse, kar vpliva na njihov vsakdan, vključno z odločitvami na ravni Evropske unije. Mladi naj bi prek projektov razmišljali o evropskih temah, da bi se tudi počutili evropsko, se morajo zavedati dejstva, da je njihova vloga pri izgradnji današnje in jutrišnje Evrope pomembna, zato naj bi se vključevali v razprave o izgradnji in prihodnosti Evropske unije. Konkretno se lahko evropsko državljanstvo v projektih Mladi v akciji izraža na različne načine. Projekti tako pogosto tematizirajo vlogo mladih v sodobni Evropi in njihov položaj v prihodnje, izražajo eno od skupnih skrbi evropske družbe, kot so rasizem, ksenofobija, antisemitizem, zloraba drog in podobno, ali spodbujajo razprave o temeljnih načelih EU, npr. načelu svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države. Projekti lahko evropsko državljanstvo vključujejo tudi povsem neposredno, z obravnavanjem aktualnih tem EU, kot so na primer njena širitev, vloge in dejavnosti evropskih institucij ali ukrepi EU na področjih, ki zadevajo mlade. Obravnavanje aktivnega evropskega državljanstva v projektih programa Mladi v akciji vodi do številnih pozitivnih učinkov za udeležence projektov. V raziskavi Evropske komisije iz leta 2011 je namreč več kot 80 odstotkov udeležencev preteklih projektov izjavilo, da so boljše pripravljene na aktivno udeležbo glede družbenih in političnih vprašanj, mladi, ki so sodelovali v projektih Mladi v akciji, pa so se v dvakrat večji meri udeležili volitev v Evropski parlament leta 2009, saj je bila med splošno populacijo mladih v EU le 29-odstotna volilna udeležba, nekdanji udeleženci projektov programa Mladi v akciji pa so se volitev udeležili v 60 odstotkih.

Evropsko državljanstvo in program Evropa za državljanje

Program Evropa za državljanje je v prvi vrsti namenjen sofinanciranju mednarodnih projektov, katerih cilj je spodbuditi aktivno evropsko državljanstvo. Program spodbuja skupno delovanje in sodelovanje evropskih državljanov iz različnih evropskih držav, ustvarjanje skupnih projektov, izmenjavo praks in medsebojno učenje, medkulturno izmenjavo. To skupno povezovanje in delovanje državljanov pomembno prispeva k gradnji še tesnejše povezane Evrope. Program je namenjen spodbujanju aktivnega državljanstva in mednarodnega povezovanja med lokalnimi skupnostmi in spodbujanju evropskega delovanja in mreženja organizacij civilne družbe.

V »Srečanjih prebivalcev pobratenih mest« so glavni akterji projektov prebivalci lokalnih skupnosti, ki v projektih pridobijo izkušnjo aktivne udeležbe. Projekti vključujejo različne interesne skupine iz partnerskih lokalnih skupnosti, ki se med seboj povezujejo, izmenjujejo izkušnje, ter oblikujejo bodoče skupne projekte, kar pripomore k zavedanju evropskega državljanstva in aktivne udeležbe v demokratični družbi. Program spodbuja tudi »Projekte, ki jih predlagajo organizacije civilne družbe«, usmerjene v teme splošnega evropskega interesa, pri tem pa morajo posebno pozornost posvečati učinku evropskih politik. Razmisleku o samem nastanku Evropske unije in temeljnih vrednotah, ki jih EU prinaša svojim državljanom, je namenjena akcija »Aktivno evropsko spominjanje«. Prvo polovico 20. stoletja sta pretresli dve svetovni vojni, ki sta Evropo stali na desetine milijonov življenj. Pomembno je, da se ohranja spomin na te tragedije, da bi se preprečili podobni dogodki v prihodnosti. Pomembno je tudi, da se Evropejci zavedajo preteklosti, da lahko razumejo, zakaj je bila ustanovljena EU in kaj naj bi bili njeni cilji v prihodnosti. Program Evropa za državljanje s svojo široko vsebino, dostopnostjo in enostavnostjo spodbuja razmislek in snovanje projektov na temo evropskega državljanstva v širokem spektru nevladnih organizacij, organizacij civilne družbe in lokalnih skupnosti. Prava dodana vrednost izvedenih projektov niso dodeljena finančna sredstva s strani programa, za kar so možnosti razmeroma majhne, ampak se skrivajo v vsebinah ter kratkoročnih in dolgoročnih učinkih projektov, saj le ti v lokalne skupnosti in organizacije prinesejo mednarodno širino, možnosti za aktivno udeležbo državljanov ter medsebojno povezanost ter solidarnost.

Evropsko leto državljanov v Sloveniji

Evropsko leto državljanov 2013
www.europa.eu/citizens-2013

V razmerah, ko se v državah Evropske unije soočamo s finančno in ekonomsko krizo, pa tudi krizo zaupanja v institucije in posledično nizko politično participacijo množic - v Sloveniji ni nič boljše, prej slabše - je nekako nenavadno, protislovno, da vlada oziroma njene službe in agencije (skupaj z Evropsko Komisijo in Evropskim Parlamentom) toliko navora in sredstev vlagajo v promocijo pravic (večinoma čezmejnih) evropskih državljanov. Pa vendar je po drugi strani razumljivo, da poskušamo ljudi spodbuditi, da se postavijo za svoje pravice in da dejavno sodelujejo v življenju skupnosti, ki ji pripadajo.

Vladni urad za komuniciranje, kot nacionalni koordinator evropskega leta državljanov 2013 (v nadaljevanju ELD), je v Sloveniji pripravil program aktivnosti, v katerem sodelujejo številna pristojna ministrstva, nacionalne kontaktne točke in mreže, nevladne organizacije in drugi.

Področje državljanskih pravic evropskih državljanov je izrazito medresorsko, zato je bilo težko izbrati nacionalnega koordinatorja - vladni urad za komuniciranje je bil rešilna bilka. Urad, ki je v preteklosti načrtoval in izvedel številne kampanje doma in v tujini, je nacionalni program na eni strani pripravil kot komunikacijsko kampanjo z osnovo v posebnem spletnem mestu (<http://www.evropa.gov.si/eld>), s številnimi dogodki po celi državi, ki so promocijskega, posvetovalnega in diskusijskega značaja in namenjeni tako mladim kot starejšim, pa tudi drugim ciljnim javnostim. Večina dogodkov je načrtovanih in izvajanih v okviru posebnih projektov t. i. upravljskega partnerstva/management partnership, ki jih skupaj načrtujemo vlada, EK in EP, finančna sredstva pa zagotavlja EK. Letošnja dodatna kvaliteta teh dogodkov pa je tudi predhodno spletno moderiranje aktualnih tematik, ki bodo obravnavane na dogodku.

Če so naš skupen cilj ozaveščeni državljanji, jim moramo zagotoviti informacije in z njimi razpravljati o uresničevanju pravic in ovirah pri tem. Torej smo se odločili, da za začetek promoviramo vsa spletna mesta, kjer je mogoče dobiti relevantne informacije za slovenske državljanke in druge evropske državljanke, ki živijo in delajo v Sloveniji. Pa seveda skupno evropsko spletno mesto - portal »Tvoja Evropa« (http://europa.eu/youreurope/citizens/index_sl.htm), za katerega vsebinske informacije pripravljajo relevantne nacionalne agencije in kontaktne točke, na voljo pa je v nacionalnih jezikih Evropske unije.

V Sloveniji je sicer zavedanje o evropskem državljanstvu visoko, vendar več kot polovica anketirancev meni, da niso

zadosti konkretno obveščeni o svojih pravicah, kaj šele, kaj naj storijo, če so njihove pravice evropskih državljanov kršene. No, bomo videli, kakšni bodo rezultati po koncu tega tematskega evropskega leta.

Posebno poglavje v programu predstavljajo dejavnosti nevladnih organizacij. Za spodbujanje njihovih aktivnosti smo pripravili poseben razpis (financiran iz proračunskih sredstev), ki stimulira ukvarjanje s tako imenovanimi ranljivimi družbenimi skupinami (mladi nezaposleni, invalidi, nacionalne manjšine, upokojenci v domovih za starejše, itd). Rezultati razpisa so že znani in izvajalci bodo po počitnicah začeli s številnimi komunikacijskimi in izobraževalnimi aktivnostmi.

Predstavniki nevladnih organizacij so vsebinsko v programu želeli poudariti vlogo aktivnega državljanstva, ki seveda presega politično participacijo in udeležbo na volitvah. Poudarjajo aktiven odnos posameznika in skupin civilne družbe do vsake skupnosti, v kateri delajo in živijo, vključno s trajnim spremljanjem in kritičnim vrednotenjem vsakokratne oblasti, pa tudi sodelovanje v prostovoljskih in humanitarnih aktivnostih. Tudi o tem teče beseda na posameznih dogodkih in spletnih razpravah.

Kot rečeno, v okviru Evropskega leta državljanov 2013 se na eni strani odvija komunikacijska kampanja, na drugi pa s temo povezani konkretni ukrepi in aktivnosti pristojnih ministrstev. Vsako si je za letos izbralo eno prednostno aktivnost, katere namen je pripomoči k boljši obveščeni državljanov ali pa odpraviti kakšno oviro pri uresničevanju njihovih pravic.

Seveda pa je med državljani »najbolj popularna« pravica do neoviranega potovanja, študija in zaposlitve v drugih državah članicah. Vse to najbolj zanima dijake in študente. Za njih obstaja še posebej veliko prireditev, sejmov, mednarodnih in domačih konferenc ter promocijskega in informativnega gradiva.

V večino aktivnosti bodo vključene tudi posamezne raziskovalne in pedagoško-andragoške organizacije, ki bodo predstavile rezultate svojih raziskovanj v zvezi z izobraževanjem za aktivno državljanstvo in vseživljenjskim učenjem o tej temi.

Matjaž Kek,
nacionalni koordinator ELD 2013

EU dogodki po Sloveniji - EU Si ti!

Leto 2013 je Evropska unija razglasila za evropsko leto državljanov, kar pomeni, da je leto namenila nam, evropskim državljanom in državljanke. Po vsej Evropski uniji potekajo različni dogodki in razprave o različnih aktualnih evropskih vsebinah in pravicah, ki jih imamo kot državljani Evropske unije. Tu so pravica do izobrazbe, poklicnih kvalifikacij in dela kjerkoli v Evropski uniji, pravica do aktivne politične participacije na volitvah, ena izmed novejših pravic pa je pravica do evropske državljanske pobude, katero mora podati milijon EU državljanov iz sedmih različnih evropskih držav. To so le nekatere izmed medsebojno povezanih pravic evropskih državljanov, ki se med seboj dopolnjujejo ter nam prinašajo otipljive koristi.

Evropska unija letos praznuje 20. obletnico uvedbe evropskega državljanstva z Maastrichtsko pogodbo, ki je začela veljati 1. decembra 1993. V ta namen tudi po Sloveniji potekajo različne aktivnosti, med njimi tudi projekt EU dogodki po Sloveniji pod sloganom EU Si ti, ki spodbuja aktivne državljane in državljanke, da podajo svoja mnenja o različnih temah in ideje za boljšo prihodnost. V prvi polovici leta 2013 smo v Mreži MaMa, izvajalki projekta EU dogodki po Sloveniji, ki poteka pod okriljem predstavništva Evropske komisije v Sloveniji, Urada Vlade za komuniciranje in Informacijske pisarne Evropskega parlamenta v Sloveniji, izvedli že več različnih dogodkov, namenjenih vsem, ki jih zanima prihodnost Evropske unije in želijo soustvarjati Evropsko unijo v letih 2014–2020.

K udeležbi in razpravi vabimo tudi vas, saj je nas v drugi polovici leta čaka še mnogo dogodkov, namenjenih aktualnim evropskim vsebinam, pravici do dela in aktivni politični participaciji. Na treh tematskih dogodkih v Sežani, Jesenicah in Murski Soboti bo pisano in zanimivo, kot je bilo na vseh dogodkih do sedaj. Poskrbljeno bo za kulturne in informativne dogodke o EU ter za posvete z državljani.

Ob zaključku evropskega leta državljanov bomo zbrane predloge z EU dogodkov po Sloveniji posredovali Evropski komisiji kot prispevek k poročilu o državljanstvu ter kot vodilo k pripravi politik in razvoju Evropske unije v prihodnje.

Vabljeni v našo družbo in sledite nam na Facebooku EU Si ti, Twitterju @eudogodki in na spletni strani www.eu-dogodki.si.

mag. Maja Hostnik

Več informacij:

Maja Hostnik,
odnosi z javnostmi Mreža MaMa in vodja projekta
041 804 069

Priznavanje visokošolskih kvalifikacij v EU

enic-naric.net

gateway to recognition of academic and professional qualifications

ENIC in NARIC sta mreži informacijskih centrov, ustanovljeni na podlagi Konvencije o priznavanju visokošolskih kvalifikacij v evropski regiji. Mreža ENIC (European Network of Information Centres) povezuje informacijske centre držav, vključenih v Svet Evrope in UNESCO/CEPES, mreža NARIC (National Academic Recognition Information Centres) pa deluje na pobudo Evropske komisije in jo sestavljajo informacijski centri držav članic Evropske unije in nekaterih drugih držav. Namen obeh mrež in centrov je, da olajšujejo pridobivanje informacij o visokem šolstvu in kvalifikacijah v svoji državi in drugih državah. Slovenski ENIC-NARIC center deluje na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, njegova osnovna naloga je priznavanje in vrednotenje izobraževanja ter zbiranje in posredovanje informacij o slovenskem šolskem sistemu in šolskih sistemih drugih držav.

Kontaktne podatke ENIC-NARIC centra:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport/ ENIC-NARIC center Slovenija
tel.: 01 478 46 00
številka dežurnega tel.: 01 478 47 45 (pon., sre., pet.)
e-pošta: enicnaric-slovenia.mvzt@gov.si

NAJPOGOSTEJŠA VPRAŠANJA UPORABNIKOV
STORITEV ENIC-NARIC CENTROV

- **Odhajam v tujino. Kje mi bodo v državi, kamor odhajam, priznali spričevalo ali diplomu?**

Vse potrebne informacije o priznavanju posredujejo v ENIC-NARIC centru te države oziroma na ustreznem ministrstvu. Seznam 55 centrov je na spletni strani: www.enic-naric.net.

Na tej strani ima vsaka država med drugimi informacijami objavljen tudi seznam akreditiranih izobraževalnih institucij, katere pristojni organi države izobraževanja priznavajo kot institucije, ki so del šolskega sistema posamezne države in izvajajo javno veljavne študijske programe. Sistem priznavanja v tujini pridobljenih diplom in spričeval je urejen z nacionalno zakonodajo vsake države posebej.

- **Imam tujo listino o izobraževanju in se želim zaposliti v Sloveniji, kaj moram storiti?**

Vloga za vrednotenje listine o izobraževanju se vložijo pri ENIC-NARIC centru Slovenije, ki deluje v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Obrazec z navodili in seznamom potrebnih dokumentov je objavljen na spletni strani: www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_visoko_solstvo_in_znanost/enicnaric_center/vrednotenje_izobrazevanja/

- **Kako je s priznavanjem poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev v RS?**

Kdor želi v Sloveniji opravljati reguliran poklic, vlogo za priznanje poklicne kvalifikacije oziroma pravice do opravljanja reguliranega poklica vložijo neposredno pri ustreznem resornem organu. Predlagamo, da se v tem primeru kandidat predhodno posvetuje na ministrstvu, ki je pristojno za reguliranje posameznih poklicev. Kontaktna točka je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, kjer je tudi objavljen seznam teh poklicev in pristojnih ministrstev: www.reguliranipoklici.si/

SOLVIT – brezplačna pomoč v Evropski uniji

SOLVIT je brezplačni sistem neformalnega reševanja sporov na področju notranjega trga EU. Mreža SOLVIT deluje že od leta

2002 in zajema vse države članice EU, poleg tega pa tudi Norveško, Islandijo in Lihtenštajn. Centri SOLVIT so sestavni del državnih uprav in si prizadevajo za iskanje pragmatičnih rešitev življenjskih problemov v najkrajšem možnem času, in sicer najpozneje v roku desetih tednov.

SOLVIT lahko pomaga, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- gre za čezmejne probleme,
- ki nastanejo zaradi napačne uporabe prava EU,
- kadar so vključeni organi javne uprave na lokalni, regionalni ali državni ravni.

Ali bolj konkretno:

- če imate težave pri priznavanju poklicnih kvalifikacij ali diplom v drugih članicah EU,
- če se v drugih državah EU soočate s problemi pri pridobitvi dovoljenja za bivanje,
- če imate težave z uveljavljanjem pravic socialne varnosti v drugih članici EU itd.,

lahko kontaktirate

SLOVENSKI CENTER SOLVIT MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

Tel.: 01 400 35 38; 01 400 36 57

E-pošta: solvit@gov.si

Spletna stran: www.mgrt.gov.si/si/solvit/

Viri in publikacije

Uradna spletna stran Evropskega leta državljanov v angleščini: <http://europa.eu/citizens-2013/en/home>
v slovenščini: <http://europa.eu/citizens-2013/sl/home>

Mreža Evropskega leta državljanov – European Year of Citizens Alliance:
<http://ey2013-alliance.eu/>

Spletna stran Predstavnosti Evropske komisije – dogodki Evropske komisije
http://ec.europa.eu/slovenija/hp/focus/event_focus_sl.htm

Dialog z državljani Evropske unije
http://ec.europa.eu/debate-future-europe/index_en.htm

Revija Mladje na temo evropskega državljanstva
www.mva.si/fileadmin/user_upload/doc/2_OGLEDALO/2_Publikacije/Mladje/mladje_30-www.pdf

Poročilo o državljanstvu EU 2013
http://ec.europa.eu/justice/newsroom/citizen/news/130508_en.htm
http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-410_sl.htm

Do povezav lahko direktno dostopate iz elektronske verzije novic, ki jih najdete na www.eurodesk.si.

Natečaj Zavoda Movit na temo Evropskega leta državljanov 2013

Ob Evropskem letu državljanov 2013 je Zavod Movit organiziral natečaj na temo aktivnega evropskega državljanstva v dveh kategorijah, in sicer v kategoriji fotografija in kratek razmislek. Namen natečaja je bil spodbuditi mlade, da izrazijo svoja razmišljanja, videnja in razmisleke v zvezi z evropskim državljanstvom.

Avtorji zmagovalnih prispevkov so bili nagrajeni z bonom za vozovnico Interrail, avtorji drugouvrščenih prispevkov pa so prejeli bon za popust za potovanja s Slovenskimi železnicami. Bone Interrail so delno sofinancirale Slovenske železnice, ki podarjajo tudi bone za popust za potovanje z vlakom.

Vse prijavljene prispevke in zmagovalce si lahko ogledate na spletni strani natečaja: <http://www.eurodesk.si/aktivnosti/natecaj-evropsko-leto-drzavljanov-2013/>

Zmagovalna fotografija avtorice Jovane Đukić:

Kontakt

EURODESK Slovenija
ZAVOD MOVIT
Dunajska 22, Sl-1000 Ljubljana
Tel.: 01 430 47 48
Fax: 01 430 47 49
Skype: eurodesksi
E-pošta: info@eurodesk.si
Splet: www.eurodesk.si

Eurodesk je brezplačni infoservis Evropske komisije, namenjen informiranju mladih in tistih, ki delajo z mladimi, o možnostih, ki jih ponujajo različne evropske ustanove in mednarodne organizacije na področju izobraževanja, usposabljanja, kulture, mobilnosti mladih, mladinskega informiranja in drugih tematik, zanimivih za mlade.

Novice so na voljo tudi v elektronski obliki na spletni strani www.eurodesk.si/ogledalo/publikacije, kjer se nanje lahko tudi naročite. Objavljene informacije so izključno informativne narave. Pri nadaljnjem posredovanju teh informacij vas prosimo, da navedete vir. Publikacija je narejena s pomočjo Evropske komisije in Urada RS za mladino. Vsebina publikacije je izključno odgovornost izdajatelja ter v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Kolofon

Izdajatelj: ZAVOD MOVIT,
Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
Za izdajatelja: Janez Škulj
Naklada: 1500 izvodov
Letnik: 2013
Prispevke zbrali in uredili: Tinkara Bizjak Zupanc, Živa Mahkota
Oblikovanje: Argos Media d.o.o.
Tisk: Tiskarna Oman
Fotografije: Arhiv ZAVOD MOVIT, Shutterstock Images, Dreamstime
URL publikacije: <http://www.eurodesk.si/ogledalo/publikacije/>
ISSN 1855-6213

